

עין משפט
גד מצוה

צו:

אח הוא ברי הוא. כל אלו המעשים לא משמיעין לך מידי אלא לתשובות הדוקים:

דדלָו דוולא. פי' בקונטרס פועלין המשקין שדות וצערותי^(א) פי' חכמים דולי מים מצורות עמוקים כלומר מצוינן הכל

בחקמה: **בן האם ולא מן האב**

כ"ע לא פליגי דאסירי. פי' דלמא אחי לאיחלופי בישראל ולעיל צפ' שני

(דף כב. ד"ה ערוה) פירשנו:

והשנני הורתו ולידתו בקדושה **אפ"ה אסור**. וא"ת מאי אפילו אדרבה כיון דלידתו של ראשון בקדושה דומה שהוא אחיו גמור שדומה יותר בישראל וי"ל דמ"מ דמיא כשמי אמהות ולכן הוה ס"ד דשרי טפי וליכא למימר דלשמעינן רבותא טפי ואפי' הורמו ולידתו של ראשון שלא בקדושה דהמס יכול להיות דשרי: על

אח מאב ולא מאם והוא בעלה דאם ואנא

ברתה דאנתתיה אמר רמי בר חמא דלא בר' יהודה דמתני' אח הוא וברי הוא אחתיה אנא דהאי דדרינא אכתפאי משכחת לה בעובר כוכבים הבא על בתו שלמא לך ברי בת אחתיך אנא משכחת לה בעובר כוכבים הבא על בת בתו דלאי דדלו דוולא^(ב) ליפול בכו סתר פתר דהאי דדרינא הוא בר ואנא ברת אחוה משכחת לה בעובר כוכבים הבא על בת בנו בייא בייא מאח והוא אב והוא בעל והוא בר בעל והוא בעלה דאם ואנא ברתה דאיתתיה ולא יהיב פיתא

לאחוז יתמי בני ברתיה משכחת לה בעובר כוכבים הבא על אמו והוליד ממנה בת וחזר ובא על אותה בת וחזר זקן ובא עליה והוליד ממנה בנים אנא ואת אחי אנא ואבוך אחי אנא ואמך אחי משכחת לה בעובר כוכבים הבא על אמו והוליד ממנה שתי בנות וחזר ובא על אחת מהן והוליד ממנה בן וקריא ליה אחתיה דאימא וקאמרה ליה הכי אנא ואת בני אחי אנא ואבוך בני אחי אנא ואמך בני אחי הא בהיתירא נמי משכחת לה כגון ראובן שיש לו שתי בנות ואתא שמעון וגסב חדא מינייהו ואתא בר לוי וגסב^(ג) חד מינייהו וקאמר ליה בריה דשמעון לבר בריה דלוי^(ד): **בתנני'** "הגיוורת שנתגיירו בניה עמה לא חולצין ולא מייבמין אפילו הורתו של ראשון שלא בקדושה ולידתו בקדושה והשני הורתו ולידתו בקדושה וכן שפחה שנשתחררו בניה עמה: **גמ'** בני יורן אמתא אשתחרור שרא להו רב אחא בר יעקב למינסב נשי דהדדי אמר ליה רבא והא דרב ששת אסר א"ל הוא אסר ואנא שרינא^(ה) מן יהאב ולא מן האם כ"ע לא פליגי דשרי מן האם ולא מן האב כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי מן האב ומן האם מאן דשרי בתר אבא שדינן דהא בני פלגיא קרו להו ורב ששת קרו להו נמי בני פלוגית ואיכא דאמר פליג רב אחא בר יעקב אפילו באחין מן האם ומ"ט סגר שנתגייר כקטן שנולד דמי תנן הגיוורת שנתגייירו בניה עמה לא חולצין ולא מייבמין מ"ט לאו משום דאסירי לא דאינה בתורת חליצה וייבום ושריא לעלמא ואינהו נמי שרו והא קתני אפילו אי אמרת בשלמא אסירי היינו דקתני אפילו דאע"ג דראשון הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה והשני הורתו ולידתו בקדושה וכשתי אמהות דמו אפילו הכי אסירי אלא אי אמרת שרו מאי אפילו דאע"ג דתרווייהו לידתן בקדושה ואתי לאיחלופי בישראל אפ"ה שרי איכא דאמרי הכי נמי מסתברא דשרו דקתני אפילו אי אמרת בשלמא שרו היינו דקתני אפילו דאע"ג דתרווייהו לידתן בקדושה דאתי לאיחלופי בישראל אפ"ה שרו אלא אי אמרת אסירי מאי אפי' דאע"ג דראשון הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה והשני הורתו ולידתו בקדושה דכשתי אמהות דמי אפילו הכי אסירי ת"ש ישני אחים תאומים גרים וכן משוחררים לא חולצין ולא מייבמין ואין חייבין משום אשת אח היתיה הורתן שלא בקדושה ולידתן בקדושה לא חולצין ולא מייבמין יאבל חייבין משום אשת אח היתה הורתן ולידתן בקדושה הרי הן בישראלים לכל דבריהן קתני מיהת אין חייבין משום אשת אח חיובא ליכא הא

דמיהו עליה כנכרית ואי צעי ליצומי מייבס אפי' הכי אסירא: אלא אי אמרת. מתניתין לא אתא לאשמועינן אלא אי אמרת. ממתניתין לן אי צני אס אחת נינהו או לא: דאע"ג דסרווייהו לידסן בקדושה. דאתי לאיחלופי בישראל ולמישרי יצמה לשוק בלא חליצה אפי' הכי שרו לעלמא דמידע ידעי דייבום מן האב הוא ועובד כוכבים אין לו אב. ודוקא לעלמא אבל לדידהו מודי רב אחא דאפי' כרת דאשת אח איכא כיון דלידתן בקדושה הרי כאן אחוה מן האם ודקא משני רב אחא ולדידהו נמי שריין ארישא קאמר ולא אסיפא: שני אחים תאומים. דהני ודאי אחים נינהו מן האב דקי"ל (לקמן דף נח). טיפה אחת היא ומתחלקת לשמים אפילו הכי לא חולצין ולא מייבמין: ואין חייבין משום אשת אח. אפי' קידשו לאחר שנתגיירו דגר שנתגייר כקטן שנולד דמי הלכך אין לו אחוה ואפילו מן האם: לא חולצין ולא מייבמין. דלד ייבום מן האב הוא והני אין להם אב דורע מנרי"ו כבהמה: אבל חייצין. כרת משום אשת אח מן האם שהרי היא בישראלית שילדה בנים: הא

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות

אח מאב כו'. משלות הן ורגילים בני אדם לאומרן: **והוא בעלה דאס**. אחי מאבי נשא את אחי היינו דיעקב אנס את אשה והוליד בת ונשא ראובן את אנוסת אביו וצת יעקב אומרת כן: **וצרי הוא**. בני הוא: **שלוס עלך צרי**. שלוס לך בני: **צת אחוסך אני**. צעובד כוכבים הבא על צת צתו והוליד בן

וגמאלאת זו אמו וצת אחותו שאמה של זו אחותו מן האב: **דלאי דדלו דוולא**. לבני פועלין המשקין את השדות אני שואלת חידה זו: **ליפול לנו סתר פתר**. הרי נפלה לכם חידה סתומה ומוסמרת להפתר: ה"ג בר הוא ואנא צת אחוה משכחת לה צעובד כוכבים הבא על צת בנו: **בייא מאח**. קוצלת אני על אחי שהוא אבי ובעלי וכן בעלי והוא בעלה דאס שהולדני מאמי והיינו נמי דהוא אב אלא לאפשי מיילי הוא: ^(א) וחזר הוקן. אביו של זה וקאמרה הך צת על אביה הכי דהוא אחיה מן האם וגם אביה הוא ובעלה שחזר ובא עליה וכן בעלה שחזר הוקן ובא עליה והוליד בנים: **לאחוז יתמי בני צרסיס**. אלו בני הוקן שהוליד ממנה דהוו אחין מאביו ובני צרתיה: **והוליד ממנה בן**. וקאמרה ליה אחות אמו אנא ואת אחי מאב אחד אנא ואמך אחי מן אבי אחד ואנא ואבוך אחי מן האם: **וקא"ל צריס דשמעון לגר צריס דלוי**. אנא ואת בני אחי בני שתי אחיות אנא ואבוך בני שני אחים אנא ואמך בני שני אחים: **בתנני'** לא חולצין כו'. דאחוז מן האב צעינן וגר אין לו שאר האב דרחמנא אפקריה כורע בהמה שנאמר (יחזקאל כג) וזרמת סוקים וזרמתם: **גמ'** נשי דהדדי. אשת אחיו ולאו משום ייבום אלא אפילו במקום בנים דקסבר אין קורבה לגר דקטנן שנולד דמי: **מן האם ולא מן האב דכ"ע אסיר**. דאתי לאיחלופי בישראל: **צבר אביו שדינן ליה דהא בני פלגיא קרו לסו**. הלכך לא מסקי אינשי אדעתייהו שהן אחין מן האם ומידע ידעי דהאי דשרינן להו משום דאין אחוה מן האב לגר דסתם עובדת כוכבים זוהי היא ומאיא אחר הוא: קרו לסו נמי **בני פלגיתא**. ואמרי אינשי הני ודאי אחי נינהו וקא שרינן להו באשת אחיו ואמי למישרי נמי בישראל כה"ג: **מ"ע לאו משום דאסירי**. משום אחוה ואשמעינן מתני' דלא שייכא צהו יבום וקיימא עליה באשת אח: אי אמרת **בשלמא**. לא מייבמין דקתני מתני' הכי אשמעינן דאסירא לייבס היינו דקתני אפי' דאע"ג כו' ואיכא למימר

מסורת הש"ס

(א) ונירסת הערוך נישל לבו], (ב) ז"ל חדא. יעב"ץ, (ג) סנהדרין נח, (ד) ולעיל כב. וס"ג], (ה) ז"ל אחר ד"ה לאחוז], (ו) זאב ואם כש"ש], (ז) כס"א: גוי, (ח) נערך דל ג'.

הגהות הב"ח

(א) גמ' דשמעון לגר צריה דלוי הכי: